

literaturii sîrbe, p. 348—385). Pe baza analizei literaturii sîrbe, referatul tratează următoarele probleme: 1) Rolul jucat de eposul popular în dezvoltarea literaturii sîrbe în diferitele etape istorice și factorii sociali care au determinat exercitarea acestui rol. 2) Poziția față de folclor, și în primul rînd față de eposul popular, a diferitelor curente literare. 3) Opere literare remarcabile influențate de eposul popular. 4) Elemente noi descoperite în eposul popular.

Folclorista E. V. Pomeranțeva semnează articolul *К вопросу о национальном и интернациональном начале в народных сказках* (În legătură cu problema izvorului național și internațional în basmele populare, p. 386—413). Pe baza materialului oferit de subiectul «soția necredincioasă» (subiectul cu nr. 1380 după clasificarea lui Anti Aarne), E. V. Pomeranțeva susține teza — enunțată de I. V. Jirmunski la Congresul al IV-lea al slaviștilor — potrivit căreia, identitatea unor fenomene folclorice care nu au nici o legătură între ele, poate fi explicată prin compararea lor istorico-tipologică. Pe baza subiectului amintit, autoarea încearcă să demonstreze identitatea tipologică a procesului apariției și dezvoltării unuia și același subiect, la popoare diferite, în țări și epoci diferite.

Comunicarea lui B. N. Putilov, *Типологическая общность и исторические связи в славянских песнях-баладах о борьбе с татарским и турецким игом* (Comunitate tipologică și legăturile istorice în cîntecele-balade slave despre lupta împotriva jugului turcesc și tătar, p. 413—444) prezintă o analiză comparată a baladei populare slave, născute într-o perioadă în care popoare slave au trecut prin grele încercări. Pe baza unui bogat material, autorul ajunge la concluzia existenței unei apropieri de ordin tipologic.

În continuare, volumul cuprinde comunicarea lui M. G. Rabinovici, *Историко-этнографический атлас «Русские» (принципы и методы составления)* (Atlas istorico-etnografic «Rușii», principiile și metodele de alcătuire, p. 445—460). La atlasul istorico-etnografic «Rușii» lucrează un colectiv larg de cercetători de la Institutul Mikluho-Maklai al Academiei de științe a U.R.S.S. Atlasul se elaborează pe teme, făcînd cunoscute cele mai importante domenii ale culturii populare ruse.

V. K. Sokolova prezintă lucrarea *О некоторых закономерностях развития историко-песенного фольклора у славянских народов* (Despre unele legături ale dezvoltării cîntecului istoric la slavi, p. 461—482), care are la bază materiale oferite de cîntecul istoric al slavilor de răsărit și de sud.

Volumul se încheie cu comunicarea lui K. V. Cistov, *Русские народные социально-утопические легенды XVII—XIX вв.* (Legende populare ruse cu caracter social-utopic din sec. XVII—XIX, p. 485—510). Ținînd seama de modul de exprimare a ideilor social-politice, K. V. Cistov împarte legende populare ruse cu caracter social-utopic din sec. XVII—XIX în trei grupe distincte. Prima grupă cuprinde legende în care idealurile social-utopice sînt proiectate în trecut (un trecut idealizat). A doua grupă este alcătuită din legende despre «pămîntul îndepărtat», situat în afara granițelor feudale. A treia grupă cuprinde legende despre «izbăvitori» (denumire folosită convențional de către autor). Comunicarea lui K. V. Cistov prezintă interes pentru faptul că atrage atenția cercetătorilor asupra unei probleme puțin studiate în folcloristica slavă.

Ca și celelalte două volume de referate prezentate de delegația sovietică la cel de-al V-lea Congres internațional al slaviștilor de la Sofia, (*Lingvistica și Literatura*), volumul *Istoria folclorului și arta popoarelor slave*, prezintă un interes deosebit, atît prin informația pe care o pune la dispoziție, cît și prin problemele teoretice pe care le dezbate.

NICOLAE ROȘIANU

ČESKOSLOVENSKÉ PREDNÁŠKY PRO V MEZINÁRODNÍ SJEZD SLAVISTŮ V SOFII, Editura Academiei Cehoslovace de științe, Praga, 1963, 375 p.

După cum se poate vedea din titlu, publicația cuprinde referatele, coreferatele și comunicările specialiștilor cehi și slovaci la cel de-al V-lea Congres internațional al slaviștilor, care s-a desfășurat la Sofia în septembrie 1963. Slaviștii cehoslovaci s-au prezentat la congres cu contribuții din cinci domenii diferite, îmbrățișînd o mare varietate de probleme. Optsprezece dintre ele sînt din domeniul lingvisticii (sisteme fonologice și morfologice, sintaxă, lexic, limbi literare, gramatică istorică și comparată, probleme actuale ale lingvisticii aplicate ș.a.), două contribuții privesc onomastica și toponomastica slavă, alte patrusprezece tratează probleme de istorie literară și teoria literaturii (studii de literatură comparată, relații între literaturile slave și neslave, literaturile slave din sec. al XX-lea, satira, drama și epica în literaturile slave ș.a.),